No. 59. 1842.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 18 Mei.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel; uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

VERKLARING.

Een *Protestant* doet den Schrijver van het artikel: *de Tydgenoot*, in de *Vlissingsche Courant* van den 11 dezer opmerken, dat deze zich vergist heeft met te zeggen, dat het woord *aanspraak*, [ten aanzien der benoeming tot ambten of bedieningen van de belijders der verschillende godsdiensten,] niet in de grondwet staat, en wijst op art. 190, waar dit wel degelijk voorkomt.

De bedoelde Schrijver erkend, dat hij zich aan deze verdenking heeft bloot gegeven, door zich niet meer bepaald of liever door niet zijne geheele gedachte uit te drukken, met te zeggen: » Het woord *aanspraak* » staat niet dáár in de grondwet, waar de beslissing » van het vraagstuk in geschil te vinden is, en alleen » kan gevonden worden."

Inderdaad, welk is het geschil! Het loopt over de vraag: » of de gelijktijdige benoeming van drie R. C. » heeren tot hooge staatsbetrekkingen al dan niet » grondwettig zij, voor zoover daarbij ook op hunne » geloofsbelijdenis mogt gelet worden?"

Let men nu eenvoudig dáárop; dat die betrekkingen waren: *het lidmaatschap van den staatsraad*, en die van *Commissaris des Konings*; en vroeg men nu aan art. 190 der grondwet, welke personen daartoe vermogten en behoorden in aanmerking te komen, dan zou het alleen antwoorden: » *de belyders der onderscheiden godsdiensten* ALLEN GELIJKELIJK.

In de *eerste* plaats, is het gevolg geven aan deze *aanspraken*, in elk bijzonder geval, eene onmogelijkheid; maar ten anderen verklaart de grondwet zich op eene *andere* plaats op dit stuk in eenen veel meer beperkten zin.

Volgens art. 8 der grondwet van 1815 (nu art. 7) is het niet genoeg, dat men tot de belijders van de eene of andere godsdienst behoore, om *aanspraak* te hebben om benoemd te worden. Neen, art. 8 (nu 7) vordert voor de leden van den staatsraad en de commissarissen des Konings OOK NOG, dat zij binnen het rijk of deszelfs buitenlandsche bezittingen uit ouders aldaar gevestigd, zullen moeten geboren zijn; en art. 9 (nu 8) eischt, dat men, om tot alle andere betrekkingen te kunnen benoemd worden, geboren Nederlander zij, of door wetduiding of naturalisatie daarvoor gehouden worde.

Hier zijn dus wezenlijke *restrictien* van de ALGEMEEN gestelde aanspraken onder art. 190.

Wanneer men nu niet maar alleen het *algemeen* vereischte bij dat art. — het behooren tot de belijders van eene godsdienst, — maar ook nog de bijzondere vereischten, bij art. 8 en 9 voorgeschreven, bezit, heeft men DAN AANSPRAAK, om werkelijk benoemd te worden? Nog in geenen deele. In deze aangerende artikelen leest men alleen de woorden: kunnen benoemd worden, BENOEMBAAR zijn. Maar aan wien blijft dan de beslissing, of men wezenlijk, ook door het bezit van nog verdere vereischten, als b. v. geschiktheid, AANSPRAAK heeft, om te worden benoemd?

Men zal zich hier slechts bepalen tot het antwoord voor het geval in questie; en dit vindt men in art. 70 en 135, waarbij de keuze, de benoeming der leden van den staatsraad en de commissarissen in de Provincien geheel aan den Koning is overgelaten; en aan dien zelfs, (hetgeen nog meer is,) het *ontslag** naar deszelfs welgevallen is vrijgelaten.

De grondwet dus bepaalt alleen, welke de vereischten zijn om benoemd *te kunnen* worden, of welke hoedanigheden aan de benoeming niet kunnen in den weg staan. De Koning beslist, wie er werkelijke, dadelijke AANSPRAAK toe heeft, wie er *behoort* benoemd te worden. Op dien grond stond het den Koning volkomen vrij, te benoemen, zoo als geschied is, en werd hierbij door H. D. op de godsdienstige belijdenis acht gegeven, dan bewijst dit nog daarenboven, dat de ware beteekenis van art. 190 der grondwet door de Regering naar behooren is begrepen en, dat de bestaande onevenredigheid, in billijkheid toe-

---

De Minister van Financien, daartoe door den Koning gemagtigd, brengt mits dezen ter kennis van het publiek, dat allen die genegen mogten zijn bij te dragen tot leniging van de ramp, welke het naburig Hamburg heeft getroffen, of om de door hen ingezamelde liefdegiften op eene zekere en onkostbare bestemming over te geven, daartoe de gelegenheid zullen hebben, door dezelven te storten in handen van de Ontvangers der Accijnsen in elke gemeente; welke daarvoor kwitantie zullen afgeven en de gelden op de gewone wijze kosteloos zullen verantwoorden en storten; zullende het gezamenlijk bedrag dier giften van regeringswege aan het bestuur der vrije stad Hamburg worden overgemaakt.

Wekelijks zal het bedrag van de overstortingen door de *Staats-Courant* worden bekend gemaakt, met bijvoeging van de namen, initialen of andere kenteekenen van hen die zulks mogten verlangen.

's Gravenhage, 13 Mei 1842. ROCHUSSEN.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, den 8 Mei. Hetgeen bijna bovenmenschelijke krachten en inspanningen niet vermogten, bewerkten, God zij dank, een aanhoudende regen en het ophouden van den verderfelijken wind; eindelijk mag men hopen het vuur meester te worden.

— 7 *uur des avonds.* De vlammen zijn gebluscht. — Ongeveer 2000 huizen zullen naar schatting, in puin liggen. Tot aan de Nieuwe poort is alles afgebrand. De kavallerie uit Stade is binnen gerukt.

— De Senaat heeft de volgende proclamatie uitgevaardigd:

« Vrienden! Medeburgers! Met de hulp van den Almagtigen en de inspanning en ijzeren volharding onzer burgers en onderdanen, en onzer toegesnelde vrienden en naburen, is de vreesselijke brand, welke zulk een groot en schoon gedeelte onzer vaderstad verwoestte, gestuit, en, zoo als de zaken nu staan, mogen wij hopen, dat hij niet verder zal voortgaan. Laat ons nu volharden in onzen moed, in ons geloof, in onze broederlijke eendragt, en al onze gemeenschappelijke krachten verder inspannen. Ons bemind, schoon Hamburg is niet verloren, en onze ijverige handen zullen allengs, al is het dan ook na maanden en jaren, datgene wel weder opbouwen, wat het vreesselijke element in uren en dagen vernielde. God met ons! — Gegeven in onze raadsvergadering, Hamburg 8 Mei, des namiddags 2 uur."

BERLIJN, den 10. Mei. Er heeft zich alhier eene Commissie vereenigd, om hulp en bijstand aan de ongelukkig geworden Hamburgers te brengen. Het bestuur heeft niet alleen eene oproeping tot dadelijke ondersteuning gedaan, maar reeds levensmiddelen en andere levensbehoeften naar Hamburg gezonden. Ook uit Hanover, Denemarken en elders wordt bijstand verleend. Het getal huizen, die verbrand zijn, kan nog niet worden opgegeven; men berekend dezelve tusschen 1700 à 2000. Meer dan 50,000 menschen zijn zonder huisvesting. De senaat van Hamburg heeft besloten eene geldleening te doen, om in den nood te voorzien. De Senaat zal van alle zijden ondersteuning vinden. Het bevestigt zich, dat de brand Zondag een einde heeft genomen. Om een denkbeeld van den gloed te maken, welke de brand veroorzaakte, meldt men uit Hamburg, dat den 6. Mei, op een landgoed, bijna 5 mijlen van Hamburg, een nog geglommen, half verbrand stuk tapijt, door den wind daarheen gedreven, is komen nedervallen, en dat bij Lubeck, 7 mijlen van Hamburg, des avonds niet alleen de brand kon gezien worden, maar dat enkele vonken aldaar nedervielen. (*Preuss. Staatszeitung.*)

— Z. M. de koning heeft den Nederlandschen bondsgezant, den Staatsraad *van Scherf*, de Roode Adelaars orde van de 2e klasse geschonken.

HANOVER, den 10. Mei. Gisteren is in de beide Kamers een voorstel gedaan, om ter ondersteuning van Hamburg eene som van 100,000 daalders te schenken, en werd dit voorstel met eenparigheid van stemmen aangenomen, en bepaald, dat deze som dadelijk ter beschikking van Hamburg zoude worden gesteld. (De Senaat van Frankfert heeft ook 100,000 guldens geschonken. De heer *Rothschild* heeft voor ƒ 5000 geteekend. Keulen had reeds ƒ 16000 bijeen, enz.)

ENGELAND.

LONDEN, den 11. Mei. Men vindt thans in de nieuwspapieren eene meer uitvoerige beschrijving der costumen, door de Koningin, prins *Albert*, en andere aanzienlijken, voor het eerstdaags te geven hofbal gekozen. Het kleed van H. M. in het karakter van koningin *Philippa*, is van in goud en zilver gebrocheerde zijde, waarover een blaauw satijnen mantel van de kostbaarste stof hangen zal. De waarde der edele gesteenten, met welke hare borst bedekt moet zijn, wordt op zestigduizend ponden sterling geschat. Niet minder fraai en schitterend is de kleeding, waarin prins *Albert* koning *Eduard III* zal voorstellen. Op het hoofddeksel van den graaf van *Pembroke* zal een brillant ter waarde van tien duizend ponden sterling schitteren, terwijl de hertogin van *Sutherland* voor ongeveer honderdduizend ponden aan juweelen ten toon denkt te spreiden. Ook de hertogin *Ida* van Saksen Weimar, dezer dagen in Engeland aangekomen, zal aan dit prachtig feest deel nemen, tot bijwoning waarvan ongeveer tweeduizend menschen zijn genoodigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11. Mei. In het hospitaal *Necker* bevonden zich dezen morgen 60 lijken van slagtoffers van het voorval op den spoorweg, die gevoegd bij de 35 reeds op het kerkhof, de Berg Pernassus, begraven en 7 in de Morgue ten toon gestelde, in al een bedrag van 102 opleveren; zoo men berekent zal er een tien of twaalftal in partikuliere huizen overleden zijn.

Van velen der nog in leven zijnde lijders, is de toestand nagenoeg hopeloos en wijders is er nog een aantal van 15 en 20 passagiers, die ofschoon geene verwonding of eenig ligchaamlijk letsel bekomen hebbende, door den schrik krankzinnig zijn geworden.

— De bladen gaan nog altijd voort met episodes van het voorval te leveren de eene nog ijzingwekkender dan de andere. Bij gebrek aan ruimte om er meerdere van op te nemen, bepalen wij ons tot deze enkele.

Te midden uit de massa van onder elk ander overhoop liggende brandende wagens, zag men eene dame, die tusschen twee tegen elkander opstaande wagens geknield, geheel in de hoogte uitstekend het gansche tooneel beheerschte. De armen vrij hebbende, zag men haar die, terwijl zij om hulp gilde, wanhopig in alle rigtingen heen en weder slaan. Het onmogelijke werd beproefd, om tot haar te geraken, maar de onder haar brandende vuurhel verijdelde elke poging. Weldra bereikte de vlammen haar. Nu scheen zij te beseffen, dat er geene hoop op redding meer was. Zij hief de handen ten hemel, en sloeg die vervolgens voor hare oogen, waarna zij roerloos en zonder eenig verder gegil te uiten, hare marteldood verbeidde. Haar kleedje verbrande vrij langzaam, maar eene flikkervlam verteerde hare sluijer en strooijen hoed in een oogwenk. De rook en smook die haar omgaven, onttrokken haar weldra aan ieders oog.

— Het gerucht wil, dat, tot wegneming van den noodlottigen indruk, welken het ongeluk op den spoorweg achtergelaten heeft, de Koning met deszelfs geheele gezin en al de ministers, zondag aanstaanden, bij het wederopenstellen van dien weg, den eersten rid op denzelven zullen doen.

— In de Fransche dagbladen slaat men voor, om de locomotieven op drie assen te laten rusten, omdat al breekt er daarvan een, het gevaarte toch loopende blijft; voorts

dat er altijd drie wagens met koopwaren geladen het eerst achter de locomotief worden aangespannen, of wel dat die wagens opzettelijk met katoen, hooi of dergelijke veerkrachtige stoffen worden gevuld, 't geen den schok voor de reizigers aanmerkelijk zou breken. Andere slaan voor, ten einde het brandgevaar voor bewoonde streken te verminderen, om zoo als op een spoorweg te Londen plaats heeft, de locomotieven aan het einde der baan stationair te maken en den wagentrein door touwen, over schijven loopende, te doen trekken, terwijl verder anderen eene commissie willen benoemd hebben om al de mogelijkheden van het ontstaan van ongelukken op te sporen en behoedmiddelen daartegen voor te dragen.

— De baron *Thenard*, vice-president van den ijzeren spoorweg te Lyon, deelt eene uitvinding mede, waardoor met één trap met den voet de locomotieve van het konvooi wordt afgescheiden en alle ongelukken kunnen worden voorgekomen; dit geschiedt door een eenvoudig mechanisme. Daarenboven vertrekt er nimmer een konvooi met reizigers dan door 4 wagons, met zakken aarde gevuld, van de locomotieve afgescheiden, welke aarde zich bij den eersten schok over de sporen verspreidt en de kracht van de verdere schokken doet verminderen. Dit gebruik is eene navolging van de spoorwagentrein te Liverpool.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGEN, den 16. Mei. Vele leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn, ten gevolge van het ingevallen pinksterfeest, huiswaarts gekeerd. Men verwacht dat op het einde dezer week, of in het begin der volgende, hare werkzaamheden zullen worden hervat.

— Te Luxemburg is wederom eene eerewacht opgerigt, om dienst te doen bij de aanstaande komst van Z. M. in het Groothertogdom.

— Alle Duitsche nieuwspapieren, uit die Landen waar de ramp van Hamburg reeds bekend kon zijn, behelzen niet alleen oproepingen tot hulp, maar talrijke bewijzen hoezeer men nergens toeft met die hulp te verleenen. Eene oproeping van den Koning van Pruissen tot dat einde vindt overal in zijne Staten wederklank.

— Donderdag werd te Amsterdam gehouden de zestiende algemeene vergadering van het Nederlandsch genootschap *tot zedelyke verbetering der gevangenen*, onder voorzitting van den heer *W. H. Suringar.*

GOES, den 14. Mei. De aanhoudende droogte begint ook in ons eiland nadeelig te werken. De wintergewassen, die meer wortelvast zijn, lijden hierdoor niet zoo zeer, als het in het voorjaar uitgezaaide, waaronder vooral het vlas. Hoewel de meeplant hier niet zoo ongunstig staat, als in andere Zeeuwsche eilanden, zoo wordt echter de planting der nieuwe belet. Ook het gras, komt weinig bij, terwijl hieraan groote behoefte is, omdat de stalvoedervoorraad gebruikt is. Eindelijk is zelfs het drinkwater reeds hier en daar schaars.

— Een belgisch blad verhaalt dat twee oude liefhebbers van het kaartspel, *Jean Baptiste Vanneste*, van Routers, die den 5 junij 1740, en een franschman, met name *Jacques Supet*, die den 4 augustus 1739 geboren is, den 11 dezer buiten Roulers nogmaals eene partij gemaakt hebben, waarbij zij zoodanig in hun spel verdiept waren, dat zij de talrijke omstanders naauwelijks opmerkten, en zich den tijd niet gunden hunne vragen te beantwoorden.

INGEZONDEN STUKKEN.

Over het standpunt van de beide partijen, der thans in Nederland strijdende Israëlieten.

Openbaarheid is het kenmerk der waarheid; de logen sluipt in het duister, en verheft zij al eens in overmoed hare stem, ras wordt zij door gene tot zwijgen gebragt.

Bedriegen zoude men zich; wanneer men geloofde, dat zij met het gedwongen stilzwijgen ook werkeloos bleef. Integendeel. In het geheim, op slinksche wegen, beweegt zij zich voort; vangt hier een woord op, daar een gezegde, ginds eene uiting; en met het genie der logen (om het zoo eens uit te drukken) knoopt zij er bedoelingen, inzigten en plannen aan, die alleen in haar brein zetelen, door haar uitgevonden, door haar gebezigd worden, om wantrouwen te wekken, tweedragt te zaaijen en verdeeldheid te kweeken.

In deze korte trekken, zal men duidelijk de beide partijen der thans in ons vaderland strijdende Israëlieten erkennen, en de wijze op welke zij hierbij te werk gaan.

Openbaarheid, opregtheid en cordaatheid zijn de wapenen der zoogenaamde *liberalen*; geheimzinnigheid, valschheid en kuiperijen die, waarmede de ten onregte dus genoemde *orthodoxen* strijden.

Naauwelijks had de eerwaarde HERZVELD een krachtige stap ter vooruitgang gedaan, of een *Zeloot* stond op, gordde het zwaard aan — neen, voorzag zich van pijlen, doopte ze in vergift, schoot ze als een hagelbui op hem af, bezwalkte hem met zijne verpestende zwadder, en niets tegen de maatregel kunnende inbrengen; trachtte hij het karakter diens edelen en zijne bedoelingen in een kwalijk daglicht te plaatsen.

Krachtig werd hij bestreden; met verachting werden zijne aantijgingen van de hand gewezen; en na nog eene vruchtelooze poging op het slagveld gewaagd te hebben, sloop hij ontmaskerd en getroffen, met bebloede kop, naar zijne krocht terug.

Daar scheen hij zich nog eens te herhalen. Met de afgebroken stem, de onzamenhangende, naauwelijks verstaanbare taal eens bezwijkenden (misschien wel de eenige consequentie in zijne letterkundige vruchten) deed hij een laatste beroep op het gevoel van de vrienden der waarheid (zoo het heeten moest,) en van toen af verdween hij, ongemerkt en ongemist, voor altijd *uit het openbaar.*

Toen nam men zijne toevlugt tot duistere handelingen, tot geschriften, die niemand dan de ingewijden kenden; tot verguizing, tot lastering, tot al die middelen, die altijd aangewend worden om eene verlorene zaak te winnen.

En wanneer al eens onderwijl eene andere stem uit hare gelederen rees, zij kwaakte steeds op dezelfde toon; nooit had zij zaken, steeds personen, nooit waarheid, maar altijd ondergeschoven bedoelingen op het oog.

Hoe geheel anders de *liberalen.*

Met de kracht der waarheid en der overtuiging, met het bewustzijn, eene goede zaak te verdedigen, gordden zij manmoedig het zwaard aan; traden met open vizier in het strijdperk, en in ruiterlijke taal gaven zij hunne wenschen te kennen, drukten zij hunne eischen uit, *voerden niets aan zonder bewyzen*, en daagden hen ten strijde — tot den strijd der rede — die zich op goede gronden en met regt, zouden meenen te moeten verzetten.

En hoe is deze eerlijke, rondborstige handeling opgenomen?

Niemand waagde het, de toegeworpen handschoen op te nemen, (1) want men was er zeker van overwonnen te worden. Immers waar echte godsdienstzin, met zaakkennis en loyaliteit, tegenover dweepzucht, domheid en valschheid strijden, kan de uitkomst geen oogenblik twijfelachtig zijn.

Maar die overwinning zal zoo gemakkelijk niet behaald worden. Waar wij de *krachten*, het *regt* onzer tegenpartij niet te vreezen hebben, moeten wij op onze hoede zijn tegen hunne streken.

Daarom, gij allen, vrienden van Israël, die belang in onze heilige godsdienst stelt, die haar als de voedster en bakermat beschouwt van al wat heilig, schoon en voortreffelijk is; die in hare liefdeademende voorschriften de kiemen van al wat edel en groot is erkend, slaat de handen ineen, gebruikt uwe kunde, beschaving en al die deugden die u versieren, om onze dierbare leer tot hare oorspronkelijke zuiverheid terug te voeren!

Laat u niet afschrikken, door de tegenkanting welke gij zult ontmoeten, door de drogredenen die men bezigen zal om uwen heiligen ijver te doen verflaauwen, en vooral niet door *die*, welke de vrienden van duisternis en stilstand steeds in de mond hebben, om u van de zoo heilbrengende publiciteit af te houden.

En dit schrikbeeld, vraagt ge?

SCHAAMT U VOOR ANDERSDENKENDEN, *roept men u toe!*

Hoe, gij verbasterd nakroost van MOZES, wij zouden ons schamen, voor onze heilige godsdienst, voor hare bestendigheid, voor hare verheerlijking te strijden? Wij zouden ons schamen, openlijk te belijden, dat wij met hart en ziel aan de leer hangen, door God aan zijnen dienaar MOZES, onder donder en weerlicht op Sinaï verkondigd? Wij zouden ons schamen te erkennen, dat die leer, door tijden en omstandigheden gedwongen, van hare oorspronkelijke zuiverheid afgeweken, dat het tijd is haar tot haren ouden luister terug te brengen?

Wij zouden ons schamen! voor wie? voor menschen als wij?

Neen, al leefden wij niet in Nederland; waar ieder *echt* godsdienstige de godsdienst zijns broeders, al is het niet die welke hij belijdt, eerbiedigd; al leefden wij niet in eene eeuw, in welke godsdienstvrijheid uiting des tijds is, dan nog zouden wij ons niet schamen openlijk en luide te verkondigen:

Wy zyn belyders der Mozaïsche godsdienst; wy leven en sterven voor onze zuivere reine leer: maar die is thans verbasterd; misbruiken zyn ingeslopen, vorm heeft de plaats van wezen ingenomen. Komt broeders, slaat de handen aan het werk, legt de gebreken open, zoekt met ons naar middelen om ze te verhelpen en GOD *zal onzen arbeid, als* HEM *welgevallig, zegenen.*

Q.

(1) Om den orthodoxen met onverdiende grootmoedigheid te behandelen, willen wij het domme, onbeschaamde, logenachtige, zinlooze Kineth Schalem Weemeth, in de slechtste taal die ooit kenkenmeid schreef, te Leeuwarden uitgekomen, als niet bestaande beschouwen; want wij zijn er goed van onderrigt: zelfs de orthodoxen desavoueren het.

CORRESPONDENTIE.

Wij hebben weder eenen brief ontvangen van H., tot verdediging der wet op het onderstands-domicilie van 1818. Hoeveel bedenkingen op de daarin voorgekomene redeneringen ook bij ons zijn gerezen, zouden wij noglans tot de plaatsing hebben besloten, indien wij niet gedeeld hadden, dat de strijd aan de eene zijde met *geopend*, aan de andere zijde met *gesloten* vizier een ongelijke strijd is; en men zich daarbij tevens van ongelijke wapenen bedienen kan.

Wil de heer H. dus zijnen naam onder zijnen ingezonden brief geplaatst hebben, wij zullen denzelven in zijn geheel opnemen. Wil hij dien brief ter wijziging terug hebben; hij melde ons zulks *franco*; wil hij eindelijk, dat wij denzelven aan zijne tegenpartij mededeelen en dus gelegenheid geven tot eene wisseling van gevoelens en beschouwingen; dit alles is ons om het even: alleen tot het openen onzer kolommen voor eenen ongelijken strijd vinden wij geene vrijheid.

ADVERTENTIEN.

§ § Bij *L. SCHIERBEEK*, te *Leeuwarden*, is gedrukt en alom te bekomen:

I. FRIESCHE VOLKSALMANAK voor 1842. Zevende jaargang . . . . . . f 0.7

II. REISONTMOETINGEN IN TWEE WERELDEN. 1. *Reis naar Hamburg en Bremen.* 2. *Gesteldheid van het Westen der Vereenigde Staten van Amerika*, door J. KRAUSSE. Uit het Hoogduitsch, naar den *tweeden* druk . . . . . « 2,

III. RAADGEVER *voor allen, die aan AANBEIJEN onder verschillende vormen en in hooger of geringer graad lyden.* Mitsgaders: aanwijzing der voorzorgen en middelen, door welke men zich van die zoo algemeene kwaal kan vrijwaren of genezen; inzonderheid in betrekking, tot de met dezelve verwantte ziekten als: moeijelijke spijsvertering, verstoptheid der onderbuiksingewanden, hypocondrie, enz. Door Dr. F. RICHTER. Uit het Hoogduitsch, naar den *derden*, verbeterden druk . . . . . « 1,2

IV. OVER DE HYPOCONDRIE EN DE KUNST OM HAAR ZEKER TE GENEZEN. *Een geschrift voor Hypocondristen.* Uit het Hoogduitsch . . . . . » 0,90

V. GEHEIME KUNSTEN DER VISSCHERIJ, *of eene aanwijzing, hoe men voor alle sporten van Visschen het* AAS MOET BEREIDEN, *om dezelve in Fuiken en Zakken, met een Hengel en Snoer en ook met de Blootе Hand te kunnen vangen*, ZOO MEDE HET AAS VOOR DE KREEFTEN, en hoe men dezelve het best in Fuiken en Zakken met het Schep- en Steeknet vangen kan, benevens meer andere wetenswaardige zaken, welke allen voor liefhebbers der visscherij, eigenaars van vijvers, en visschers van beroep, van het grootste belang zijn, inzonderheid met betrekking tot de kunstmatige bevruchting der vijvers met Visschen en Kreeften, enz. Naar den *tweeden* druk uit het Hoogduitsch . . . . . « 0,90

VI. NIEUWSTE EN GEHEEL EENVOUDIGE KOPIEERMETHODE, of *aanwijzing*, hoe men Brieven, Fakturen, Rekeningen en in één woord, al wat maar geschreven is, zonder eenige machine en kosten in eenige minuten kon kopiëren. *Zeer dienstig voor Kooplieden, Bankiers, Ambtenaren, Geleerden en voor al diegenen welke veel te schryven hebben.* Naar den *tweeden* druk uit het Hoogduitsch . . . « 0,25

AFVAART-UREN VAN DE STOOMBOOT

DE SCHELDE.

Mei 1842.

Van Vlissingen.			ur. m.	Van Breskens.			ur. m.
Donderdag	19,	vm.	8.	Donderdag	19,	vm.	9,
Vrijdag	20,	—	9.	Vrijdag	20,	—	10,
Zaturdag	21,	—	9,30	Zaturdag	21,	—	10,30
Zondag	22,	—	10,30	Zondag	22,	—	11,30
Maandag	23,	—		Maandag	23,	—	
Dingsdag	24,	—	11,30	Dingsdag	24,	m.	12,30
Woensdag	25,	m.	12.	Woensdag	25,	—	1,

Van VLISSINGEN naar NEUZEN en terug

Maandag 23, vm. 11 ure. Terug nm. 2 ure.

STOOMJAGTEN,

varende tusschen

Middelburg, Dordrecht, Rotterdam

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

Mei 1842.

Van Middelburg.			ur. m.	Van Rotterdam.			ur. m.
Vrijdag	20,	vm.	7,	Vrijdag	20,	m.	12.
Zaturdag	21,	—	8,30	Zaturdag	21,	—	12.
Zondag	22,	—	9,30	Zondag	22,	vm.	3,
Maandag	23,	—	10,	Maandag	23,	—	3,
Dingsdag	24,	—	11,	Dingsdag	24,	—	3,
Woensd.	25,	—	11,30	Woensdag	25,	—	3,

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.